

Tėvų vaidmuo mokyklose

Jei būdami tėvais tikite, kad mokykla yra svarbi, yra tikimybė, kad jūsų vaikas manys taip pat. Teigiamas tėvų požiūris į mokyklą yra glaudžiai susijęs su mokinių motyvacija ir mokymusi tiek socialine, tiek ir švietimo prasme.

Žemiau pateiktas trumpas gidas, kaip tėvai gali padėti užtikrinti vaiko ramybę ir nuspėjamą aplinką mokykloje.

1. Kokie veiksniai motyvuoja vaikus eiti į mokyklą?

Kaip tėvai kalba apie mokyklą, mokytojus, akademinius dalykus ir mokslo vertę, daro didelę įtaką vaikų požiūriui į mokyklą. Tėvai ir mokykla atlieka skirtingus vaidmenis vaikų socializacijos ir neformaliojo švietimo srityje. Pozityvus namų – mokyklos bendradarbiavimas gali padėti moksleiviams atsiskleisti ir siekti gerų rezultatų mokykloje.

2. Ką reiškia namų – mokyklos bendradarbiavimas?

Mokyklos pareiga yra palengvinti namų – mokyklos bendradarbiavimą, kad jis visiems būtų produktyvus. Tikimasi, kad tėvai stebės bet kokius susitarimus, priimtus mokykloje dėl jų vaiko. Tėvų įsitraukimas nėra tik teisė, bet ir pareiga. Produktyvūs santykiai tarp namų ir mokyklos skatina mokinio gerą savijautą ir išsilavinimą. Svarbu, kad tėvai palaikytų savo vaiko tobulėjimą ir mokymąsi.

3. Kaip tėvai gali paskatinti savo vaiką atsiskleisti mokykloje?

- Kalbėkite apie mokyklą namuose ir apie tai, ką vaikas patiria mokykloje
- Skatinkite vaiką kalbėti apie skirtingus akademinis dalykus ir mokytojus
- Prisijunkite prie mokyklos bendruomenės dalyvaujant mokyklos renginiuose
- Padėkite vaikui ruošti namų darbus
- Leiskite vaikui pasikviesti mokyklos draugus namo
- Puoselėkite produktyvų namų – mokyklos bendradarbiavimą kalbėdami su mokytojais ir mokyklos vadovybe
- Susisiekite su mokykla, jei turite klausimų

4. Kokia yra mokyklos bendruomenės vertė tėvams?

Mokykla nėra tik vaiko išsilavinimo vieta. Mokykla taip pat tėvams suteikia galimybę pažinti kitus tėvus mokykloje ir vietos bendruomenėje. Mes žinome, kad pozityvūs santykiai tarp mokinių tėvų klasėje padeda sukurti teigiamą mokymosi aplinką. Taigi, mokykla gali būti visos šeimos susitikimo vieta.

5. Kodėl tėvų susirinkimai yra svarbūs?

Tėvų susirinkimai („foreldremøter“) yra Norvegijos švietimo akto (20-3 skyrius) dalis ir yra apibūdinami kaip susibūrimai, kuriuose mokykla informuoja tėvus apie švietimą, kurį gauna moksleiviai, tėvų įsitraukimą ir mokyklos procedūras. Tėvų susirinkimai yra taip pat skirti bendravimui ir diskusijai tarp tėvų. Susirinkimuose tėvai gali kurti ryšius ir veikti kartu norėdami pristatyti tėvų požiūrį į mokyklą. Tėvų susirinkimai gali būti organizuojami vienai klasei, metų grupei arba visai mokyklai. Taip pat kiekvienoje mokykloje yra klasės atstovai („klassekontakter“) ir FAU („Foreldrerådetts Arbeidsutvalg“), kuri veikia kaip tėvų tarybos darbo grupė, į kurią jūs, kaip tėvai, galite būti išrinkti.

6. Kas yra FAU?

FAU („Foreldrerådetts Arbeidsutvalg“) yra mokykloje besimokančių vaikų atstovų tėvų organizacija. Pagrindinė FAU užduotis – palengvinti dviejų šalių bendradarbiavimą tarp mokyklos ir tėvų grupės. FAU yra įstatymų numatyta oficiali organizacija, įgalinanti tėvus išreikšti savo nuomonę dėl mokyklos valdymo, ir forumas, kuriame tėvų nuomonė apie pokyčius ir tobulėjimą mokykloje turi būti

išklausyta ir į kurią turi būti atsižvelgta. Visi moksleivių tėvai yra automatiškai įtraukiami į tėvų tarybą („Foreldrerådet“). Tėvų taryba išrenka darbo grupę (FAU) kaip tarybą, atstovaujančią visus mokykloje besimokančių moksleivių tėvus. Jei norite priklausyti FAU darbo grupei, galite savanoriškai išreikšti norą būti išrinktu metiniame visuotiniame tėvų susirinkime, kai renkami nauji nariai. Šis susirinkimas dažniausiai vyksta pavasarį.

7. Kas yra klasės atstovai?

Klasės atstovas („klassekontakt“) yra vienas iš tėvų, išrinktas atstovauti visus klasės moksleivių tėvus, o pagrindinė šio atstovo užduotis yra palaikyti mokytojo atstovo („kontaktlærer“) ir tėvų bendradarbiavimą. Teisiškai turėti klasės atstovą nėra privaloma ir jo rinkimas priklauso nuo mokyklos. Kai kurios mokyklos renka du klasės atstovus, kurie taip pat atlieka FAU atstovų funkciją. Kai kurios mokyklos renka vieną klasės atstovą ir vieną FAU atstovą. Nepriklausomai ar tėvai išrinkti klasės atstovais, ar FAU atstovais, tikimasi, kad jie veiksmingai bendradarbiaus kuriant pozityvią mokymosi aplinką visai klasei ir teigiamus santykius tarp tėvų. Būdami klasės ar FAU atstovu jūs turėsite reikšmingas ir įtraukiančias atsakomybes ir prisidėsite prie produktyvaus namų – mokyklos bendradarbiavimo.

8. Konfidencialumas

Visi mokyklų darbuotojai, klubai prieš ir po mokyklos („SFO“), mokyklos seselės, gydytojai ir Vaikų gerovės tarnyba turi laikytis konfidencialumo reikalavimo. Konfidencialumo reikalavimas taip pat taikomas tėvams, kurie yra klasės atstovai, ir FAU atstovams. Konfidencialumas reiškia, kad jokia informacija apie jus ar jūsų vaiką negali būti atskleista kitiems be jūsų *sutikimo*. Sutikdami jūs leidžiate kitam asmeniui perduoti informaciją apie jus arba jūsų vaiką kitam jūsų patvirtintam asmeniui ar organizacijai.

Konfidencialumo reikalavimas yra apibrėžtas įstatymo, o jo nesilaikymas gali užtraukti baudą arba laisvės atėmimą.

9. Pareiga atskleisti informaciją – kai netaikomas konfidencialumo reikalavimas

Norvegijos švietimo akte (15-3 skyrius) ir Norvegijos vaikų darželio akte (22 skyrius) teigiama, kad švietimo įstaigos darbuotojai turi pareigą atskleisti informaciją.

Jei jie turi pagrindo manyti, kad vaikas yra nesaugus namuose, jie privalo pranešti Vaiko gerovės tarnybai. Mokykla privalo informuoti tėvus, jei toks pranešimas buvo pateiktas.

Rimtais prievartos prieš vaiką atvejais, darbuotojai gali pranešti Vaiko gerovės tarnybai nepažeisdami konfidencialumo reikalavimo ir gali neinformuoti tėvų.